

15 anys de clubs de lectura infantils i juvenils de la Biblioteca Pública de Tarragona (2003-2018)

2a Matinal de clubs de lectura infantils i juvenils, 18 d'octubre de 2018

L'any 2013 a la 1a Matinal de Clubs de lectura infantils i juvenils, quan els nostres clubs de lectura infantils i juvenils feien 10 anys, vam tenir l'oportunitat d'explicar-vos el funcionament dels nostres clubs i molts dels que sou avui aquí ja van ser-hi presents. Què ha passat durant aquests cinc anys?

Els clubs han complert quinze anys i es troben en plena adolescència i a tres anys de la majoria d'edat.

Aquests quinze anys ens han donat prou experiència per poder extreure algunes reflexions en veu alta que poden ser útils als qui estigueu a punt de començar... i també als que porteu una bona colla d'anys acompanyant lectors

Què hem après?

1. Necessitat d'un creixement ordenat dels clubs

Actualment tenim quatre clubs de lectura infantils (de 4 a 12 anys) i dos de juvenils (de 12 a 17 anys). El nombre de clubs varien d'un any a l'altre segons el nombre d'inscrits però des d'un bon principi la quantitat no ens ha preocupat perquè el que de debò volem és que cada lector es trobi a gust en el seu club i que siguem capaços de fer-lo xalar llegint. Volem crear una experiència vivencial i afectiva per a cada lector.

Vam començar el 2003 amb un club de lectura de joves de 9-10 anys i de mica a mica els clubs van anar creixent alhora que els primers integrants es feien grans i aquella primera experiència els satisfia ; les famílies ens van animar a crear un club pels germans d'aquells primers integrants i l'activitat s'anava difonent a poc a poc amb la complicitat de pares i mestres que ho explicaven a altres alumnes i famílies.

A partir del 2009, que és quan creem el club de lectura en família per a famílies amb infants de 5 i 6 anys, es va fer realitat la possibilitat que un lector pogués créixer, literàriament i físicament, amb els clubs de lectura infantils i juvenils.

Després de l'experiència de tants anys de clubs, hem de dir que el gruix de lectors que comencen el club de lectura en família continua participant d'aquesta activitat a mesura que van creixent. Això vol dir que durant uns sis o set anys seran lectors dels clubs de lectura amb tot el què suposa: un itinerari lector divers i de qualitat i uns anys d'infantesa i adolescència en els que la biblioteca ocuparà un lloc molt destacat a la seva vida.

2. Importància de teixir complicitats amb les famílies i entitats de la ciutat

No s'aconsegueixen d'avui per demà però la constància i continuïtat de les activitats i de les

persones al capdavant de les seccions infantils i juvenils ajuden i molt.

-Per difondre l'activitat:

És molt important de teixir vincles amb mestres i professors que recomanen els clubs de lectura a alguns dels seus alumnes. En aquest sentit la nostra biblioteca juntament amb el Departament d'Ensenyament i els centres ILEC (Impuls Lector) de Tarragona ha creat el grup "Biblioteca i Escola" per estrènyer més els vincles entre uns i altres i treballar de manera conjunta.

Les famílies, també són un aliat perfecte, si els seus fills s'ho passen bé al club recomanen l'experiència a amics i a altres famílies. Els mateixos nois i joves també animem a altres joves a assistir-hi.

-Per col·laborar:

Involucrem a les famílies

Fa dos anys va passar un fet que ens omple de satisfacció: vam començar a tenir famílies que volien col·laborar a les reunions dels clubs de lectura infantils. De ben segur que la dinàmica de la Sala infantil dels darrers anys hi té molt a veure. Totes elles eren usuàries fidels de la biblioteca amb ganes de poder compartir l'experiència dels clubs amb els seus fills i altres lectors.

Així doncs hem aconseguit quatre mares que han col·laborat amb nosaltres ja sigui puntualment, durant un trimestre o de manera continuada durant tot un any compartint les tasques de planificació i conducció dels clubs amb la seva coordinadora. La seva col·laboració ha estat una alenada d'aire fresc enriquint els clubs i de retruc la dinàmica de la Sala infantil.

Aquestes mares col·laboradores ja tenen algunes propostes de nous cicles per a presentar-nos. Fets com aquests ens omplen de satisfacció i d'esperança. És molt important que els usuaris se sentin la biblioteca seva i tinguin ganes de dedicar-hi unes hores del seu temps lliure. Aquesta implicació dels lectors ens fa sentir orgullosos i ens fa pensar que anem per bon camí contribuint a crear vincles.

Han passat dotze anys perquè les famílies s'impliquessin activament amb els clubs de lectura però us haig de confessar que encara espero amb més delit un jove que vulgui col·laborar amb els clubs de lectura juvenils.

Involucrem i creem aliances amb entitats de la ciutat

Un exemple de col·laboració amb entitats locals és el cicle trimestral "*El Serrallo, un lloc de conte*" que organitzem conjuntament amb el Museu del Port de Tarragona. El Casal de Joves de l'Ajuntament de Tarragona també n'és un altre exemple, o amb l'associació de còmics Delirópolis.

3. La necessitat de compartir recursos

Us imagineu la quantitat de lectures que hem proposat als nostres lectors durant aquests quinze anys? Algunes les hem treballat més a fons i d'altres potser no tant. Us animo a compartir allò que creem. Des de l'apartat infantil de la nostra web podeu accedir als itineraris lectors i llibres premiats dels darrers anys i aquest nou curs farem accessibles els materials creats en el cicle de lectures al voltant del Serrallo.

Compartir recursos també és compartir exemplars de clubs. La biblioteca disposa de lots amb diferents títols de literatura infantil i juvenil a disposició d'aquelles biblioteques, centres d'ensenyament o entitats que ho necessitin.

4. Busquem crear experiències afectives i vivencials al voltant de la lectura que perdurin en la memòria dels infants i els joves

Als clubs de lectura no llegim i prou. Els llibres són el nostre punt de partida però fem moltes altres activitats i aprenem molt partint dels llibres: juguem, fem laboratoris, fem festes de cloenda de clubs, aprenem a relaxar-nos, filosofia, història, a posar-nos a la pell dels il·lustradors, conèixer autors locals... Busquem que els nostres lectors llegeixin més i millor però que s'ho passin sobre tot molt bé amb nosaltres!

5. Treballar els autors locals i els temes locals

Els clubs de lectura són també una bona eina per treballar els temes locals, aquells que interessin més directament i també per treballar amb els creadors del nostre territori i donar-los la importància que tenen.

Un exemple, el curs 2016-2017 vam treballar amb tots els clubs de lectura autors de les nostres comarques. Vam elaborar una guia i els vam convidar.

És molt important que des de la biblioteca difonguem l'obra dels nostres autors i il·lustradors, els convidem a participar a xerrades, condueixin clubs... apropar als infants i de retruc a les seves famílies als creadors més propers.

6. Assesorem a biblioteques que vulguin crear clubs de lectura, ja sigui en el seu funcionament com en la tria de lectures

7. I pel que fa als joves...

Cada any anem registrant baixes de joves que sempre solen coincidir en l'entrada a l'institut. Els motius no són altres que la manca de temps per llegir. Malgrat fem un esforç per atraure nous lectors, no podem crear falses expectatives, patim una manca d'espai i de serveis per aquesta franja d'edat.

Seguim creant continguts per a ells: guies de lectura per gèneres, novetats, etc. i però pel que fa a les activitats col·laborem des de fa cinc anys amb l'espai Jove Kesse de l'Ajuntament de Tarragona que treballa específicament amb joves.

Cerquem sempre la implicació dels joves als clubs convertint-los en els nostres aliats, difonent els clubs entre les seves amistats, llegint novetats i fent-ne crítiques, etc

8. Reptes

Al principi em demanava que havia canviat durant aquests cinc anys... s'anuncien aires de canvi i tan de bo es facin realitat.

Sembla que hi hagi una impuls des de les institucions pel que fa a retornar a la lectura la importància que ha tingut sempre i un dels àmbits més importants i cabdal és l'escola i principalment l'institut, també de retruc les biblioteques i les llibreries... tots aquells agents implicats en el món de la prescripció.

Els mestres i professors ens demanen més assessorament que mai, hi ha escoles i instituts *bibliorevolucionats*... malgrat això sembla que només triomfin les novel·les de moda entre els joves...

Avui escoltarem tot el què s'està coent en diferents biblioteques, llibreries, escoles, instituts... i ens n'adonarem que tenim molt camí per recórrer continuant acompanyant als infants, als joves, a les famílies, als mestres i professors en la descoberta compartida d'obres i autors.

Imma Pujol Farrés

Coordinadora dels clubs de lectura infantils i juvenils de la Biblioteca Pública de Tarragona